

Nr 18.

Av herrar Nerman och Johannesson, om förslag till fast lönestat för Sveriges för närvarande oavlönade konsulära representation i utlandet.

Sveriges konsulära representation i utlandet, som tycks ha utvecklats från fall till fall utan enhetlig princip, har i stor utsträckning begagnat svenska affärsmän å ifrågavarande ort, ett system som kan ha haft sina ekonomiska fördelar även för staten, helst då tjänsten har varit olönad; befattningshavaren å sin sida har tydligen ansett sig ha tillräcklig fördel av sin tjänst utan direkt lön. Men systemet, eller bristen på system, har också sina avisidor.

Tillfälligheten i arrangemanget framgår vid ett studium av senaste statsliggare. Den visar, att Sverige har »lönade» generalkonsuler i endast två europeiska städer, Hamburg och London, »lönade» konsuler i tre, Gdansk, Mariehamn och Rouen, samt en »lönad» vicekonsul i Liverpool. I samtliga andra städer äro generalkonsuler, konsuler och vicekonsuler olönade men utgå det oaktat (Statsliggaren B 7 s. 67) »ersättningar åt olönade konsuler» med 300 000 kronor i förslagsanslag. Anslag utgår dessutom till »lönade tjänstemän» vid konsulaten, till skrivbiträden, skrivmaterialier m. m. Det är alltså endast ett fåtal generalkonsuler etc., som äro *personligen* »olönade», och den erforderliga totala lönesumman för dessa torde icke vara oöverkomlig.

Inom sakkunniga kretsar har man sedan länge insett nackdelarna med arrangemanget. Det påpekas, att det medför oberättigade förmåner, ofta mycket stora personliga vinster, rivalitet inom de svenska kolonierna, att inte tala om kompetensen. Det kan också upplysas, att två svenska ministrar i en av Europas största huvudstäder i tur och ordning beivrat saken men förgäves.

Ett system med av staten lönade generalkonsuler etc. å åtminstone alla platser av någon betydelse skulle utan tvivel skapa större ansvar hos vederbörande inför Sverige och svenska medborgare och därmed minska de ofta hörda klagomålen från de senare, väl åtminstone stundom berättigade, samt därtill skydda vederbörande från nu förstäliga föreställningar hos allmänheten om deras personliga ekonomiska vinst av den olönade befattningen. Lönad representation skulle väl också innebära större aktning från vårt lands sida mot den främmande staten.

Det torde kunna anses befogat, att man överväger en mera principiell

politik och en bättre ordning å här berörda område. Det måste väl, även för den som icke har någon personlig anledning till missnöje eller eljes erfarenhet av speciell konsulär representation, förefalla inkonsekvent och mindre lämpligt, att Sverige håller lönad konsulär representant (generalkonsul) i endast en av Europas största huvudstäder, London, och i vissa smärre städer som Mariehamn och Rouen men däremot håller olönad generalkonsul i t. ex. en så betydande huvudstad som Paris, för att nämna endast ett markant fall — detta så mycket mera som »ersättningar åt olönade konsul» utgå med 300 000 kronor till 12 europeiska riken, med sammanlagt 42 befattningar.

Med denna motivering hemställes,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära förslag till fast lönestat för Sveriges för närvarande olönade konsulära representation i utlandet.

Stockholm den 16 januari 1947.

Ture Nerman.

Ewald Johannesson.
